

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Емилия Константинова,
АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив
относно кандидатурата на д-р Русен Дойков

по обявения от АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“ в ПН 8.2. Изобразително изкуство, специалност „Скулптура“

В обявения конкурс от АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ – Пловдив конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“ в ПН 8.2. Изобразително изкуство, специалност „Скулптура“ за нуждите на факултет „Изобразителни изкуства“ публикуван в ДВ бр. 52 от 05.07.2022 участва единствен кандидат д-р Русен Дойков.

Представения комплект от документи е в съответствие с изискванията на нормативните актове за заемане на академичната длъжност „доцент“ – ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“.

Според ЗРАСРБ са изпълнени минималните национални изисквания - точки по групи показатели, свързани с научно-изследователската, преподавателската и художественотворческа дейност, определени за академичната длъжност „доцент“ в направление 8.2. Изобразително изкуство, специалност Скулптура.

Кандидатът д-р Русен Дойков завършва магистратура по скулптура при проф. Крум Дамянов през 2005 г. в НХА – гр. София. През 2011 г. защитава дисертационен труд на тема: „Някои аспекти на възприятието за време в скулптурата“ за присъждане на образователна и научна степен "доктор" по научната специалност 05.08.04 „Изкуствознание и изобразителни изкуства“, който публикува.

Неговият преподавателски опит е свързан с преподаване по скулптура, композиция и рисуване в АМТИИ (от 2011 до 2014 г.), НХГ „Цанко Лавренов“ (от 2011 до 2019 г.) и ПУ „Паисий Хилендарски“ (от 2015 г. до настоящия момент) в гр. Пловдив.

Активната творческа дейност на д-р Русен Дойков започва от 2005 г. До момента има 6 самостоятелни изложби и е участвал в 12 общи изложби в България. През 2018 г. взема участие в международен образователен проект мокро фреско, с ръководители Йовка Юркова и Magio Fait, осъществен в НХГ „Цанко Лавренов“ Пловдив.

От 2016 г. е член на СБХ.

Има няколко номинации в областта на скулптурата на артфоруми. Носител е на една регионална награда за скулптурите „Вариации куб” №2, №3, №4 от участие в конкурс на „Алианс-България” съвместно със ГХГ - Пловдив и Дружество на пловдивските художници, под патронажа на Министерство на културата, проведен за Пловдив през 2016 г.

По списъка на наукометрията е представена публикуваната книга „Време и скулптура - аспекти на възприятието” (Пловдив, 2021. Изд. „Студио 18”. ISBN 978-6197249-76-7) на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" на кандидата в настоящия конкурс. Изследването на дисертационния труд има своите приноси, оценени по достойнство от висшата атестационна комисия, за което Русен Дойков получава образователна и научна степен „доктор“, видно от приложените документи.

Прави впечатление, че

Приносът на настоящия труд се състои в:

1. Изясняване с помощта на перцептивната психология на механизмите, по които се постига впечатлението за движение и скорост. Разгледан е начинът за представяне на движеща се фигура, като в една поза се комбинират отделни части от различни фази на същото движение. Това е, за което говорят Огюст Роден, коментирайки паметника на маршал Ней от Рют, и Кенет Кларк, коментирайки Дискохвъргача на Мирон. Този похват е добре познат и разискван от формотворческа гледна точка, но не е подлаган на обсъждане в светлината на перцепцията за време. Новото е изводът, че впечатлението за движение се дължи на увеличеното перцептивно време, необходимо за наслагване на отделните “кадри” в ума на зрителя, където протичат сложни познавателни процеси, осъществявани с помощта на паметови репрезентации от минал визуален опит, а не на новообразувалата се в резултат на компилацията форма сама по себе си.
2. Определяне на категориите време, специфични за изразните средства на скулптурата. Ясно е разграничено физическото време, нужно за обхода на произведението и набавяне на визуална информация от всички достъпни гледни точки. Перцептивното време също е отделено като категория, свързана с възприемането на скулптурното произведение. Посочен е и фактът на ретроактивност, когато произведението се възприема впоследствие - след приключване на прекия визуален контакт.
3. Разглеждане на явлението хиперскулптура от гледна точка на перцепцията за време. Пластичните възможности, които хиперскулптурата притежава поради композиционната си специфика обогатяват пространствено-времевия перцептивен опит за по-пълното пространствено възприемане на произведението, като е използван „изчислителният” модел на Мар-Нишихара за обяснение на механизма, по който това се случва.

4. Разглеждане на въпроса в среда на интердисциплинарни връзки между математика, физика, психология и художествената теория и практика. Разглежда връзката между някои произведения на художествения авангард и математиката в повече от три измерения, близостта до В-теорията за времето. Изразните средства на футуризма и кубизма, всъщност, представляват начин за трансформиране на времето измерение в четвърто пространствено, което е репрезентирано в тримерно и двумерно пространство (живопис и скулптура), които единствено са реално възможни. Различното е в изказаното твърдение, че по този начин времето се явява структуроопределящо за дадените произведения.

Ще фокусирам върху представеното портфолио на кандидата на неговата художественотворческа продукция, която съдържа 3 цикъла от по пет скулптури.

Първият цикъл „Цветове“ се състои от скулптури, изработени от стомана и боядисани поотделно в червено, синьо, жълто, оранжево и бяло са „композиции от равнини с неправилна свободна форма, свързани на принципа на свободната асоциация и отворени за интерпретация спрямо заобикалящата ни реалност“.

Във втория цикъл скулптурите са обработени с патина или галванизирани и както пише в портфолиото, формата им е „като резултат от логично свързани в пространството правоъгълни базови елементи с фрактален характер и възникващия в резултат перцептуален опит“.

Третият цикъл „Вариации Куб“ скулптури от полиестер, изследват „връзката между вътрешната структура и външното проявление на формата“. Според резюмето „движението и нарушаването на правилността в структурата“ е “условие за трансформация на равнините в повърхнини и възникването на смисли от второ ниво и емоционални състояния“. За този цикъл авторът Русен Дойков всъщност получава наградата на „Алианц-България“.

Като препоръка бих могла да изкажа мнение към кандидата в бъдеще да има по-пълно включване и отразяване на неговите творчески търсения и проблематика в научни публикации и да обогатява своите творчески участия и в международни изяви, тъй като определено има потенциал за разгръщане в научно-изследователската и художественотворческата област. Тази препоръка разбира се не умаловажава неговото творчество и изследвания до момента.

Представената документация, покритите минимални изисквания на наукометричните показатели и описаните приноси, които са в законовите изисквания е достатъчно основание да предложи на уважаемото жури д-р Русен Дойков да бъде избран да заеме длъжността „доцент“ в професионално направление 8.2. Изобразително изкуство (Скулптура) за нуждите на Факултет „Изобразително изкуство“ към АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев – Пловдив.

4.11.2022 г.

Член на журито:

/проф. д-р Емилия Константинова/